

אמרות טהורות

מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת תצוה תשע"ו

שנה ב' - גליון ע"ב

יו"ל בס"ד ע"י מנזן נרם בית שמואל
שע"י חסידי אלכסנדר

פרשת תצוה

ליל שב"ק תשע"ה (שבת זכור)

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתיב למאור להעלות נר תמיד (כ"ז כ') ולכאורה צריך להצין המקראי קודש מה שהוסיף לומר להעלות נר תמיד, כי לכאורה אין הכתוב מדבר אלא מענין הקמת המשכן, והיה די שיאמר שמן למאור או למנורה, ולמה הוסיף לומר גם הפעולה ואמר להעלות נר תמיד.

היאך תקחו מכם צעמכם תרומה לד', כל נדיב לבו, ר"ל כל דבר שלצדו של אדם חושק ומתאוה, יציאה, אותו הדבר צעמנו יציא, את תרומת ד' היינו שלא יכוון למלא תאוותו ח"ו רק יעשה לש"ש ויקיים בכל דרכיך דעהו, וטעם המקרא מוכיח לפרש כן שנקוד על תיבת 'יציאה' זקף גדול, והוא כנ"ל צדברי השו"ע שצריך האדם לראות שיעשה מכל צרכיו הגשמיים גם לגצוה.

ובדברים האלו כתב גם בבאר מים חיים (פר' ויקהל) על הכתוב הנ"ל, כי כבר נודע כי אין חפץ ד' צעולה וצנת, רק העיקר הוא כוונת לבו של אדם שאם יחפוץ בלב שלם כפי חכמתו ושכלו למלאות רצונו ית"ש, אזי הוא רצו לפניו ית"ש, ולזה רמו הכתוב ואמר, קחו מאתכם תרומה לד', כלומר מאתכם גופייהו מעצמיותיכם, ומה יציא כל נדיב לב, לבו יציאה שינדב את לבו להציאו לתרומת ד' ואז מעלה אני עליו כאילו הציא הכל כאחד זהו וכסף ונחושת ותכלת וגו', כי אחר שיציא את לבו צמעט שיציא נחשב כאילו הציא הכל כאחד וד' יראה ללבב, ולזה קיים הכתוב

אזלי נוכל לומר עפ"י המצואר צשו"ע (או"ח סי' רל"א) כי צריך האדם שתהיה כוונתו בכל מעשיו ואף צדבריו הגשמיים לשם עצודתו ית"ש או לדבר המציא לעצודתו ית"ש, ומי שנוהג כן הרי הוא עובד את צוראו תמיד.

ובדברי יחזקאל (פר' ויקהל) ציאר מה שהכתוב אומר (שמות ל"ה ד' ה') ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמור זה הדבר אשר צוה ד' לאמור קחו מאתכם תרומה לד' כל נדיב לבו יציאה את תרומת ד', פירוש הכתוב קחו מאתכם היינו שתקחו מכם צעמכם, תרומה לד', והכתוב מצאיר

לשורשו ואף צדיצור של חול עושים מעשה לש"ש, והגם כי לאו כל מוחא סביל דא לעמוד במקום גדולים, אמנס גם לאנשים פשוטים יש להם לכוון בכל אכילה שהם אוכלים שבכח אכילה זו יוכל לעבוד עבודתו ית"ש, וכן בכל ענין אורח גופני יש לו לאדם להעמיק צו שעי"ז יוכל לקיים המ"ע של ולדבקה צו, וצוה יקיים שית"ד' לנגדי תמיד וכמו שכתב הרמ"א (צסי' א') שישים אדם אל לצו שהמלך הגדול הקצ"ה אשר מלוא כל הארץ כבודו עומד ורואה צמעשיו וכו', וזהו ביאור הכתוב ונשמע קולו בצואו אל הקודש לפני ד', ר"ל בצואו אל הקודש לעסוק במלאכת שמים בלימוד התורה או איזה מצוה שכל זה נקרא ביאתו אל הקודש ואז צודאי הוא לפני ד' שידע שהשי"ת הוא רואה צמעשיו כי צנרכי גצוה הוא עוסק, כמו"כ יהיה 'וצנאתו' ר"ל צנאתו מן הקודש לעסוק צענינים גשמיים כמו לאכול ולשתות או לעסוק צמו"מ ג"כ יהיה לפני ד' צכוונה זכה וצרורה צלתי לד', לצדו, ואם כה יעשה אזי ולא ימות ע"ד מה שאמרו צוהר (ח"ג קל"ה ע"צ) מאן דנפיל מדרגא דיליה נקרא מת, פי' אם גם צנאתו יהיה לפני ד' אז ולא ימות שלא יפול ממדרגתו, וזהו גם הפירוש צהכתובים, ונשמע פתגם המלך (אסתר א' כ'), כל אשר דבר ד' נעשה ונשמע (שמות

ואמר (שם פסוק י') וכל חכם לצ צכס יצואו ויעשו את כל אשר צוה ד', פירוש עוד מעלה נמצאת צאלו הנותנים תרומת לצס לד', כי נחצצ לפניו ית"ש צכל אשר המה עושים כאילו עושים את אשר צוה להם הצוצ"ה למצוה, כי הלא זה ידוע כי גם מי שהוא עוסק צדצרי הרשות שלא צא עליהם הציווי מד' לעשותם, מכ"מ אם מכוון הוא שיהיו אלו הדצרים לצורך מצוה שיוכל לעבוד לצוראו צשעה אחרת הרי נעשה טפל למצוה והנטפל למצוה כמצוה, והוא אומרו וכל חכם לצ יצואו ויעשו את כל אשר צוה ד', כי אף שעוסקים צדצר הרשות מעלה אני עליהם כאילו עוסקים צמצוה, ולמה, כי נתנו לצס לד' שלא לעשות רק כשיעור הנצרך לעבודתו ולא יותר, ומכוונים הדצרים האלו אל הנ"ל.

ובקדושת יום טוב (פר' זו) ציאר כוונת הכתוב צאומרו (כ"ח ל"ה) והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו בצואו אל הקודש לפני ד' וצנאתו ולא ימות, כי הנה זה ידוע אשר מחוצתו של כל אדם הוא לקיים מצוה עשה ולדצקה צו שבכל עת וצכל זמן וצכל רגע יהיה צצוק צהשי"ת ואף צעת עסקו צעניני העוה"ז צאכילה ושתיה וכדו' ג"כ יוכל לעשות זאת צאיזה כוונה רצויה לש"ש כל חד לפוס דרגא דיליה, וצפרט אותם הצאים צקוד ד' שמעלין כל דצר

כ"ד ז') כי לפי הנ"ל שגם צלחתו מן הקודש לעניינים גשמיים ג"כ יהיה לפני ד', א"כ בכל הדברים נשמע פתגם המלך מלכו של עולם, וממילא כל מי שיש צו יראת שמים צו דייקא צפנימיות לצבו ואפילו צעת עיסוקו צעניני עוה"ז דצרו נשמעים לאחרים, וכל אשר דבר ד' נעשה ונשמע ר"ל שדצרו נשמעים לעשות רושם בלבות בני אדם להדריכם בדרך התורה והמלוה, עכתדה"ק.

והנה נראה כי זאת היא גם קליפת עמלק, שהלא רצונו היה שילכו אחר תאוות לבם שהוא יצרו של אדם, ולפי"ז בכל פעם שמתגבר אדם על תאוותו ומכוון שיהיה הדבר לש"ש צוה הדבר עצמו הוא מקיים גם מחיית עמלק, וזה היה גם החטא מה שנהנו מסעודתו של אחשורוש, והתיקון לזה החטא הוא אכילה בקדושה, וכמוש"כ בקדושת ד'וי (פר' נח) כי בכל אכילה של אדם מישראל הוא מתקן הפגם של אדם הראשון שפגם באכילה, והיינו ע"י המנוות שישראל מקיימין, הן בצרכה על אכילה, והן בשאר המנוות שמקיימין בהמאכל קודם האכילה, בצשר, בשחיטה ומליחה, ובכל מאכל יש מנוות, מתקנים הם הפגם של אדם הראשון.

ולפי"ז נוכל לומר כי זה הענין מה שתקנו צפורים לעשותם ימי משתה

ושמחה, כי תהיה האכילה בקדושה ויקיימו צו מלוה וצו יתקנו החטא מה שנהנו מסעודתו של אותו רשע, וכעין מה שכתב בייחב פנים על מה שאנו קוראים צמגילה (אסתר ט' ל"א) לקיים את ימי הפורים האלה צומניהם כאשר קים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה וכאשר קיימו על נפשם ועל זרעם דצרי הזומות וזעקתם, כי הנה ידוע שכל שלימות המנוות היא טהרת הלב וזכות המחשבה שיכוון צמחשצתו שאין זה למענו כי אם לעשות נחת רוח ליצורו, והנה צעת צום ותפילה וזעקה שאין צוה שום הנאה לעצמו ודאי הכוונה רצוי לשמים, אבל אחת מהעבודות הקשות הוא אשר גם צעת אכלו ושתו ויתן מעדנים לנפשו שיש צוה הנחת הגוף, לא יתכוון להנאתו רק למלאות רצון צוראו ית"ש, וז"ש לעשות אותם ימי משתה ושמחה, ואמר לקיים את ימי הפורים האלה צומניהם, כלומר לעשות ימי משתה ושמחה, כאשר קים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה כי צוודאי היה כוונתם צוה בלתי לד' לצדו, וכאשר קיימו על נפשם וגו' דצרי הזומות וזעקתם שבהן הכוונה רצויה לשמים, כן גם צמשתה ושמחה יהיה כוונתם לשמים.

ובבל אלה הדברים נוכל לומר הציאור צמה שאמר הכתוב ואתה תלוה

נראה שאין עיקר המדרגה החכמה רק הכוונה השלימה צמעשים, כי המעשים הטובים אין תכליתם שיעשו האיברים אלא כוונת הלצ צהם, כי מי שכוונותיו דציקות צהשי"ת אזי גם כאשר הוא מתעסק דצברים ההמוניים כעניי העסקים והקניינים עוצד להשי"ת עבודה גמורה, ומי שאין כוונתו דציקה צהצוצ"ה אזי גם כאשר הוא חושב לעצוד את ד' הוא ממרה אותו, וכיולא צזה אמר הנציא (ישעי' כ"ט י"ג) צפיו וצשפתיו כצדוני ולצו רחק ממני, וגם נאמר (ירמי' י"צ צ') קרוצ אתה צפיהם ורחוק מכליותיהם, כי אין העיקר מעשה המצוות והקשת השפתיים אצל אחר כוונת הלצ הן הן הדצרים (צרכות ט"ו), וציאר ענין זה ע"ד משל, כי מה שאין העולם מכירים צין הרופא הטוב להרופא הרע, הוא מפני שצאותם הדצרים עצמם שמתעסק צהם הרופא הטוב וכגון משקים ומרקחות משיחות ואצקים צאותם הדצרים עצמם מתעסק אף הרופא הסכל, אלא שהרופא החכם עושה צכוונה ודצר צעתו, והסכל עושה צלי כוונה וצלא עתו, וכיולא צזה הוא צענין המצוות וצעניינים ההמוניים, כי צשווה מתעסקים צהם החסיד וההמוני, רק כי הטובים כל עניינים עבודה שלימה מפני הכוונה השלימה צהם, והאחרים גם כאשר עוצדים אליו ית"ש, אין

את צני ישראל ויקחו אליך, היינו שיהיה לש"ש ולמען התורה, שמן זית, ר"ל הגשמיות, שיהיה זך צתכלית, כתית למאור, להתורה, כדי שיהיה 'נר תמיד', וכנ"ל דצברי השו"ע.

וזאת היא תכלית העבודה צימי הפורים ומחיית עמלק צכלל, וזהו שהתחיל הרמ"א דצריו צשו"ע וכתב (או"ח סי' א') שויתי ד' לנגדי תמיד וכו' כי אין ישיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לצדו צציתו כישיבתו ותנועותיו ועסקיו לפני מלך גדול וכו' כ"ש כשישים האדם אל לבו שהמל הגודל הקצ"ה אשר מלא כל הארץ כבודו עומד עליו ורואה צמעשיו וכו', וחתם דצריו (סי' תרל"ז) וטוב לצ משתה תמיד, רמז אל הנ"ל כי אם יהיו שני הדצרים יחדיו אז הוא טוב ורצוי כי הכל ייחשב למצוה וגם משתה הוא רצוי לפניו ית"ש.

שליש בעודות

וחשב אפודתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה וגו' (שמות כ"ח ח'), אולי נוכל לצאר דצרי הכתוב צדרך רמז עפ"י אמרס ז"ל צגמרא (צרכות כ') רחמנא לצא צעי, וכתב הר"ן (דרשות הר"ן דרוש ו') כי מזה

וזהנה ידוע מספ"ק כי זאת הייתה
 קליפת עמלק, וכמו שכתב
 בתפארת שלמה (כי תלך) לפרש
 המקראי קודם צענין פרשת מחיית
 עמלק שהכתוב אומר (דברים כ"ה י"ז
 ,י"ט) זכור את אשר עשה לך עמלק וגו'
 והיה צהניט וגו' תמחה את זכר עמלק
 מתחת השמים לא תשכח, עפ"י מה
 שאמר הכתוב (תהלים ל"ג י') ד' הפיר
 עלת גוים הניא מחשבות עמים עלת ד'
 לעולם תעמוד, כי הנה האדם צריך
 לבקש עלות צנפשו שיהיו כל מחשבותיו
 נכונים רק בעבודת הצו"ה, כי האדם
 ההולך רק במחשבות הנוגעים לצרכי
 גופו וממונו צוה"ז הוא כמו מחשבות
 העכו"ם כי גם הם מצינים חקרונם
 בצרכי הגופני, ואם אין דעת הבדלה מנין
 והכתוב אומר (ויקרא כ' כ"ו) ואצדיל
 אתכם וגו' כי איש הישראלי צריך להיות
 מופרש ומוצדל מכל מנהגי העכו"ם
 ואם כל מעייני מחשבתו צעניני העוה"ז
 הוא עול הרשעים, וזה היה גם כוחו של
 עמלק אשר קרך דרך שהציא במחשבות
 בני ישראל עניני העוה"ז ועי"ז נשכחו
 מלוח לצבם עול מלכות שמים בעבודת
 הצורא, אימה חשכ"ה אותיות שכת"ה,
 וז"ש (שמות י"ז י"א) והיה כאשר ירים
 משה את ידו וגבר ישראל, יד"ו אותיות
 יו"ד רמו לחכמה ר"ל כאשר הרים צחינת
 החכמה אז וגבר ישראל שהיו גוברים

עבודתם שלימה, כי הכוונה היא העיקר
 במצוות.

ובן אמרו צגמרא (צרכות ה') אחד
 המרצה ואחד הממעייט וצלצד שיכוון
 לבו לשמים, והיינו כמתבאר שהעיקר
 הוא הכוונה, שאם תהיה כוונת האדם
 רצויה אזי אף צדצר מועט שהוא עושה
 ואף צדצרים גשמיים ייחשב לעבודה
 גמורה.

ובחתם סופר (פר' כי תצוה) ציאר
 מה שהכתוב אומר (דברים כ"ו
 ט"ז) היום הזה ד' אלוקיך מלוך לעשות
 וגו' ושמרת ועשית אותם בכל לבבך
 ובכל נפשך, הענין הוא כי הנה אין רצון
 הצו"ה במצוות אנשים מלומדה אלא
 בעבודת הלב, אשר ע"כ חזר הקצ"ה כל
 התורה בערבות מואב משום שאז נעשו
 בני ארבעים ועמדו על דעת רבם, וכמו
 שהכתוב אומר (שם, כ"ט ג') ולא נתן
 ד' לכם לב לדעת ואזניכם לשמוע עד
 היום הזה, ומזה למדו חז"ל שאין אדם
 עומד על דעת רבו עד ארבעים שנה,
 ומזה נדע שהקצ"ה חפץ שנעבוד אותו
 בלב ולא מצוות אנשים, וזהו שאמר היום
 הזה ד"א מלוך וגו' ר"ל אע"פ שכבר
 נוך מ"מ הוא חוזר ומלוך היום משום
 שהוא סוף מ' שנה, ומזה תדע כי רוצה
 הוא שתעבדהו בכל לבבך ובכל נפשך ולא
 במצוות אנשים מלומדה.

תפלתו או צעת עוסקו צתוה"ק צמחשצה
 אחת צאחדות הצוב"ה, שיתייחד הדיבור
 והמעשה עם המחשצה לשמו ית' לצד,
 אך שצני עליה הם מועטים ומי יאמר
 זכיתי ליצי שרובא דרובא מהמונים
 ופשוטי העם צעמדם צתפלה מרחשים
 תפלתם צפיהם לצד מהשפה ולחוך
 ומחשצתם פונה למקום אחר צעסק
 מו"מ ועניני העולם, והעיקר הגורם
 לזה הוא ניחוך עמלק הרשע השוכן בקרב
 כאו"א שהוא הי"ה"ר והוא המציא
 בקרבם כל המחשצות זרות צעת התפלה,
 וזהו לשון הכתוב פקדתי את אשר עשה
 עמלק לישראל מלשון פקידה ומסרון
 שהוא מחסר אותם צעת עמדם צתפלה
 ותחנונים לפניו ית"ש להפסיק אותם
 מדציקות המחשצה הטורה, ע"כ צא
 ע"ז הניווי והאזהרה צתוה"ק זכור את
 אשר עשה לך עמלק, ר"ל להציא הדבר
 לצחינת זכירה לזכור תמיד צהצוב"ה
 ושלל לשכוח ממנו אך לרגע אחד,
 ואז ממילא לא יפסיק אותם הי"ה"ר
 שהוא שורש עמלק מדציקתו ית"ש,
 עכתדה"ק.

ובענין הזה איתא בבני יששכר (חודש
 אדר מאמר ג' דרוש א'), דהנה
 עמלק הוא מצחינת הדעת דסט"א,
 והדעת הוא ממונע צין השכל ומדות
 והיינו צין המחשצה למעשה, וע"כ
 נכטווינו למחות את זכרו הן צמעשה

מחשצתם צעניני עצודת הצורא צ"ה,
 אמנם וכאשר יניח ידו וגבר עמלק היה
 להיפך, וז"ש והיה צהניח וגו' תמחה
 את זכר עמלק, פי' עניני זכירת עמלק
 שמעלה הי"ה"ר זכרונו צעניני העוה"ו,
 וכאשר תמחה את זה הזכרון מה שהוא
 מעלה, אזי לא תשכת, כי ממילא לא
 יהיה צך מדת השכחה צעניני עצודת
 הצוב"ה, והנראה מזה כי כל עיקר ראונו
 של עמלק הוא לצטל מישראל מחשצתם
 הטורה ודצקותם צהצוב"ה, שזה הוא
 עיקר המכוון צעצודתו ית"ש וכנ"ל.

ויותר מזה איתא בבאר משה (דרוש
 לפורים) צציאור ענין קליפת
 עמלק עפ"י אמרם ז"ל צמשה (אצות
 ו' ו') שהתורה נקנית צמ"ח דצרים,
 ולכאורה צריך להצין למה נקטו דווקא
 זה המספר, רק נראה לרמוז דצריהם
 שכוונתם צמספר מ"ח שהוא אותיות
 'מח' שהעיקר הוא שיהיה עסק התורה
 הקדושה צמוחין קדושין וצמחשצה זכה
 ונקיה, והיינו שצריך שיהיו המחשצה
 דיבור ומעשה של האדם צאחדות אחד
 צעת עוסקו צתורה ועצודה, וציאור אלה
 הדצרים כתצ צאיזה ספר קדוש לצאר
 הכתוב (דצרים כ"ה י"ז) זכור את אשר
 עשה לך עמלק, והכתוב (שמאל א'
 ט"ו צ') פקדתי את אשר עשה עמלק
 לישראל, כי הכוונה צאלה הכתובים הוא
 כנ"ל שהעיקר הוא שיעמוד אדם צעת

זכרים ונעשים, שמרמו לזה הענין שצריך להקדים זכירה לעשה, והיינו שיהיה האדם מעורר המחשבה קדושה שיהיו מעשיו צכוונה הראויה היפך קליפת עמלק, וכמו שציאר דבר זה בת עיין (פרשה וז) שעיקר עצדות ד' הוא צפנימיות הלב, וצריך ליזהר מאוד מאוד שלא תהיה עצודת האדם צהתגלות האיברים יותר מן העבודה הפנימית שהוא צלב, וע"כ צריך ליזהר תמיד שתהיה עבודה החיצונית שהיא צהתגלות האיברים צבוקה לעבודה הפנימית שהיא צלב שהזה הוא העיקר.

זזה נוכל לרמו צמה שאמר הכתוב וחשב אפודתו ר"ל המחשבה, כמעשהו ממנו יהיה שיהיה כמו המעשה ולא פחות, רק שצריך זה להיות צמחשבה קדושה וכמו שהכתוב מקדים ואומר (שמות שס, ו) מעשה חושב רמו למחשבה שצריך שיהיה הכל המחשבה והמעשה כאחד צקדושה.

צפועל, והן צמחשבה וכמו שאה"כ (דברים כ"ה י"ט) לא תשכת, כי העיקר הזכירה הוא צשכל הדעת ועי"ז נתגבר על עמלק הדעת דסט"א המתקומם עלינו צכל דור ודור צכלל לכנסת ישראל וצפרטו לכל אחד מישראל להגביר הדעת צעצירות ח"ו, וע"י זאת הסגולה שנעורר דעת הקדושה עי"ז נתקומם עליו.

היוצא מזה דהעיקר הוא שיהיו מעשיו של אדם צמחשבה קדושה ושהיה מצטל קליפת עמלק שענינה להפסיק צין הדעת צצמח להמעשה, ואז יהיו כל מעשיו לש"ש.

זזה נראה הענין מה שנקצעה קריאת פר' זכור צצצת דווקא, כי הנה צצצת נשפע דעת הקדושה (עיין תפארת שמואל צראשית או"ד) שזה היפוך קליפת עמלק שהוא דעת דסט"א, ומוצן עוד מה שנקצעה זאת הקריאה קודם פורים צדרך רמו עפ"י הכתוב (אסתר ט' כ"ח) והימים האלה